

Predikan i Skepplanda kyrka 2021 av Tobias Bäckström

Trettonde söndagen efter trettandedagen

”Medmänniskan”

1 Mos 4:8-12

1 Joh 4:7-10

Luk 10:23-37

Ps: 177:1-3, 641:7, 664, 96, 291, 586:3-5

Vem är min nästa? Det var frågan som den laglärde ställde och som Jesus besvarade med berättelsen om den barmhärtige samariern. Hur ska vi utifrån den förstå vem som är vår nästa i vår moderna värld.

Det grekiska ordet för nästa syftar på en närstående, en granne eller en vän. Som mest landsman, en person av det egna folket. Du ska älska din nästa som dig själv, det vill säga dina grannar och vänner. Mer än så begärde inte lagen i Gamla testamentet.

Men nu låter Jesus en samarier ta sig an en man från det judiska folket. De var helt okända för varandra, de var inte grannar eller vänner, inte ens landsmän. Dessutom rådde det djup misstro mellan dem som folk.

Det Jesus gör är alltså att han utvidgar begreppet nästa. Det handlar om mer än din närstående, det kan gälla vem som helst som kommer i din väg och som är i behov av hjälp. Etnicitet, klass eller annan gruppstillhörighet, inget av det spelar någon roll. För Jesus är hela mänskligheten ett folk, vi är alla världsmedborgare.

I dagens globala värld blir detta så mycket tydligare. Det som händer i Afghanistan blir också vi berörda av, även om vi inte varit där. Och det finns en viss likhet mellan USA:s brådstörtande uttåg ur Afghanistan med hur prästen och leviten vek och åt sidan och gick förbi vid synen på den slagne mannen. De kanske tänkte att han redan var död, eller i alla fall bortom räddning. Ett hopplöst fall som det inte var så stor idé att ägna tid och energi åt. Ungefär som nu när USA och Europa lämnar Afghanistan åt sitt öde. Ett hopplöst land som det inte är någon idé att fortsätta försöka få fason på. Och så viker man åt sidan och går förbi.

Men tillbaka till frågan ”vem är min nästa?” Om nu hela världen är min nästa är vi då, enligt Jesus, skyldiga att hjälpa envar? Vi har Afghanistan, men vi har också Jemen, och sen har vi Haiti. Om vi då inte skickar hjälp till de jordbävningsdrabbade där, har vi då vikit åt sidan och gått förbi?

Ja, tillbaka till liknelsen om den barmhärtige samariern. Nu var det ju inte så att han medvetet var ute efter att söka upp offer till rövare som han kunde hjälpa. Han var på resa i ett helt annat ärende, vilket vet vi inte. Han hjälpte den som han såg ligga längs vägkanten och som befann sig i akut nöd. Om han hade sökt i omgivningen, letat längs vägarna hade han kanske hittat fler offer till rövare men det var den här han hjälpte. Han tog hand om honom, gav honom omsorg och av sin tid och pengar, men återgick sen till sin ursprungliga verksamhet och fortsatte sin resa.

Om ni undrar har jag inget bra svar på frågan hur vi ska hjälpa människor i andra delar av världen och inte heller i vilken omfattning. Men att inte vända undan blicken, att inte vika åt sidan och gå förbi när någon behöver vår hjälp, det är där vi måste börja. Och det kan förstås handla om så mycket mer än bara materiell nöd. Poängen med Jesus utvidgade definition av vem som är vår nästa är att vi inte ska göra skillnad på om den som är i behov av hjälp är någon jag känner eller inte.